

Arbejdsherrernes Erstatningspligt.

Af

Aleksis Petersen-Studnitz.

IV.

Schweiz.

I vore tre Artikler om «Arbejdsherrernes Erstatningspligt» i Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII sluttede vi det om Schweiz handlende Afsnit med disse Ord:

«Art. 5 i den schweiziske Fabriklov indledes med følgende Ord: «Om Erstatningspligt i Fabrikdrift («Haftpflicht aus Fabrikbetrieb») vil en Forbundslov bestemme det Fornødne. I Mellemtiden gjælde» de ovenfor under a, b, c, d anførte Grundsætninger. Paa den Forbunds-Erstatningslov, der altsaa i Følge selve Fabriklovens Bestemmelse skal afløse de nuværende blot midlertidige Forskrifter, har man allerede arbejdet i ikke saa kort Tid i Schweiz. En definitiv Afgjørelse foreligger endnu ikke. Vi skulle, naar den engang kommer i Stand, gjøre Rede herfor*»).

Forbunds-Erstatningsloven er nu bleven endelig vedtagen, og idet vi fremsætte de nedenstaaende Meddelelser**), opfyldte vi det givne Løfte.

*) Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII, 245.

**) Efter Prof. Dr. G. Cohn i Jahrbücher f. N. Ö. u. Statist., Bd. XXXVI og XXXVII.

Arbejdsherrernes Erstatningspligt.

Af

Aleksis Petersen-Studnitz.

IV.

Schweiz.

I vore tre Artikler om «Arbejdsherrernes Erstatningspligt» i Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII sluttede vi det om Schweiz handlende Afsnit med disse Ord:

«Art. 5 i den schweiziske Fabriklov indledes med følgende Ord: «Om Erstatningspligt i Fabrikdrift («Haftpflicht aus Fabrikbetrieb») vil en Forbundslov bestemme det Fornødne. I Mellemtiden gjælde» de ovenfor under a, b, c, d anførte Grundsætninger. Paa den Forbunds-Erstatningslov, der altsaa i Følge selve Fabriklovens Bestemmelse skal afløse de nuværende blot midlertidige Forskrifter, har man allerede arbejdet i ikke saa kort Tid i Schweiz. En definitiv Afgjørelse foreligger endnu ikke. Vi skulle, naar den engang kommer i Stand, gjøre Rede herfor*»).

Forbunds-Erstatningsloven er nu bleven endelig vedtagen, og idet vi fremsætte de nedenstaaende Meddelelser**), opfyldte vi det givne Løfte.

*) Nationaløkonomisk Tidsskrift XVII, 245.

***) Efter Prof. Dr. G. Cohn i Jahrbücher f. N. Ö. u. Statist., Bd. XXXVI og XXXVII.

Under 26. November 1880 forelagde det schweiziske Forbundsraad Forbundsforsamlingen et Forslag til en Forbundslov om Driftsherrernes Forpligtelse til at udbetale Skadeserstatning til de Arbejdere, der komme til Skade under Arbejdets Udførelse («Haftpfligt»). Efter de indtil da gjorte Erfaringer vare de herhenhørende Bestemmelser i Fabrikloven blevne bragte i Anvendelse paa en meget forskjellig Maade af de enkelte Kantoners Domstole, navnlig forsaavidt angik Udmaalingen af Skadeserstatningens Højde. Nu foreslog Forbundsraadet, i Modsætning til den indtil da gjældende Ret, at sætte et vist Maximumbeløb, som Erstatningen ikke skulde overskride, nemlig 8000 frc., foruden Omkostningerne til Helbredelse og Begravelse. Forøvrigt indeholdtes Forslagets Hovedbestemmelser i de tre første Artikler, der gik ud paa Følgende:

Hvem der driver en Fabrik, er, naar en i den ansat Person («ein Angestellter») eller Arbejder dræbes eller saares i Fabriken og ved dennes Drift, ansvarlig for den derved opstaaede Skade, saafremt han selv eller en Forretningsleder («Leiter») eller Tilsynførende («Aufseher») ved en Forsømmelse i Udøvelsen af Tjenesten («Dienstverrichtungen») er skyldig i, at Vedkommende døde eller kom til Skade. — Driftsherren er paa samme Maade ansvarlig, naar, uden at der foreligger nogen saadan Forsømmelse, en i Fabriken ansat Person eller Arbejder dræbes eller kvæstes i Fabriken og ved dennes Drift, saafremt han ikke beviser, at Ulykkestilfældet skyldes højere Magt («höhere Gewalt»), eller Tredjemænds Forbrydelser eller Forseelser, eller den Tilskadekomnes egen Skyld. — I de af Forbundsraadet ifølge

Fabriklovens Art. 5 d*) betegnede Industrier, der avle farlige Sygdomme, er Driftsherren ansvarlig ogsaa for den ved Sygdom opstaaede Skade, naar Sygdommen bevislig og udelukkende er en Følge af Arbejdet i Fabriken.

Af andre vigtigere Bestemmelser indeholdt Forbundsraadets Lovforslag en i sin Art. 8, som vi strax nedenfor skulle meddele.

Dette Lovforslag mødte i Nationalraadet næsten slet ingen Opposition; man kæmpede blot om Skadeserstatningens Maximumsbeløb, der efter Overenskomst med Ständeraadet blev nedsat til 6000 fre. Derimod var Loven i Ständeraadet Gjenstand for megen principiel Modstand og førtes kun med megen Møje igjennem. Efter megen Strid blev man endelig enig om i Hovedsagen at opretholde den af Forbundsraadet foreslaaede Art. 8, til hvilken ovenfor hentydedes. I den endeligt vedtagne Lov, hvor den er bleven Art. 9, bestemmer den nu:

«Naar den Dræbte, Saarede eller Syge var forsikret ved en Assurance mod Ulykkestilfælde, en Understøttelseskasse, Sygekasse eller lignende Anstalt, og naar Driftsherren ved Præmier eller andre Bidrag har medvirket ved denne Forsikring, drages de af hine Anstalter den Tilskadekomne etc. udbetalte Bidrag helt fra Erstatningen, saafremt Driftsherren har betalt ikke mindre end Halvdelen af de betalte Præmier. Har han bidraget under Halvdelen, drages fra Erstatningen kun de Summer, der staa i Forhold til de af ham

*) Nationaløk. Tidsskr. XVII, 244.

ydede Bidrag. Han har overhovedet kun Ret til at forlange et saadant Afdrag, naar den Assurance, til hvilken han bidrager, omfatter alle Ulykkes- og Sygdomstilfælde.»

Den saaledes vedtagne «Bundesgesetz über Haftpflicht aus Fabrikbetrieb» er af 25. Juni 1881.

